

Baronesa

březen, duben, květen 2013

*Jaro 2013 bude ve znamení příležitostí. Tou prvou je již rok a osm měsíců očekávaná **kometa PanSTARRS**, která zazáří na březnové obloze za soumraku. Snímek Ignacia Bobilla ukazuje krásný prachový ohon, na který se můžeme s jistotou těšit. V nočních hodinách ve **čtortek 25. dubna se pak dočkáme enormně malého částečného zatmění Měsíce**. Měsíc se lízne jen jedním procentem svého průměru tmavého zemského stínu...*

čtvrtletník Hvězdárny barona Artura Krause

DDM DELTA Pardubice, ul. Gorkého 2658

Astronomické zajímavosti na jaro 2013

Merkur	v květnu večer nízko nad severozápadním obzorem
Venuše	od května večer nízko nad severozápadním obzorem
Mars	nepozorovatelný
Jupiter	v první polovině noci, v květnu už jen na večerní obloze
Saturn	v březnu v druhé půli noci, v květnu již po celou noc

Pozn.: Časové údaje jsou platné pro **středoevropský letní čas (SELČ)**, není-li uvedeno jinak.

Měsíc	Poslední čtvrt' nastává	04. 3. ve 23:52	03. 4. v 06:47	02. 5. ve 13:14
	Nov nastává	11. 3. ve 21:51	10. 4. v 11:35	10. 5. ve 02:29
	První čtvrt' nastává	19. 3. v 19:27	18. 4. ve 14:31	18. 5. v 06:35
	Úplněk nastává	27. 3. v 11:27	25. 4. ve 21:57	25. 5. v 06:26
	Poslední čtvrt' nastává			31. 5. ve 20:58

Slunce Dny se po zimním slunovratu prodlužují.

Dne **20. 3. 2013 ve 13:01** Slunce vstupuje do znamení Berana – *jarní rovnodennost*.

V sobotu **1. 3. 2013** vychází v 6:43 SELČ, zapadá v 17:42 SELČ;

ve čtvrtek **31. 5. 2013** vychází v 4:57 SELČ, zapadá v 20:59 SELČ.

Nejzajímavější úkazy a události

Druhá polovina března: *Kometa PanSTARRS viditelná očima*

Očekávaná kometa PanSTARRS se na severní oblohu dostává 12. března, odkdy by se měla dát najít jako výrazná vlasatice s prachovým chvostem na soumravné obloze. Je ovšem zapotřebí jasného počasí a perfektního výhledu k západnímu obzoru. Kometa bude mít v maximu asi 2 magnitudy (jako hvězdy ve „Velkém voze“). Doporučujeme vyhlížet zejména mezi 12. a 20. březnem od 18:30, kdy bude kometa na soumravné obloze již patrná v dalekohledu. Ve středu 13. března nad kometou najdeme Měsíc v úzkém srpku. Více na www.astro.cz.

31. března: *Letní čas*

V neděli ráno ve 2 hodiny se posouvá čas na letní – na 3 hodiny.

25. dubna: *Částečné zatmění Měsíce*

Jediné letošní opravdu výrazné zatmění pozorovatelné z České republiky se odehraje ve čtvrtek ve večerních hodinách. Asi hodinu a půl po východu Měsíce nad obzor (okolo 21:30 SELČ) bude patrné, že je úplněk poněkud tmavší z levého horního okraje. Částečné zatmění začíná ve 21:52 a končí ve 22:07. Při maximální fázi zatmění bude Měsíc ponořen asi 1,5 % svého průměru v zemském stínu. Asi 11° na západ od potměnělého Měsíce najdeme rovněž planetu Saturn. Půjde o jediné zatmění Měsíce viditelné z ČR do září 2015.

Celý květen: *Kometa Lemmon na ranní obloze*

Na přelomu dubna a května se druhá jasná kometa – C/2012 F6 Lemmon octne na severní obloze. Kometa se bude dát najít malým dalekohledem na ranní obloze před svítáním. Postupně poputuje ze souhvězdí Ryb do Pegase a Andromedy. Na počátku května by ještě mohla být na hranici viditelnosti pouhýma očima.

Hvězdárna barona Artura Krause pro veřejnost

Hvězdárna barona Artura Krause ve spolupráci s *Astronomickou společností Pardubice* pro Vás připravila přednášky na zajímavá témata probíhající po celý školní rok 2012/2013 mimo letní měsíce, ve kterých se činnost hvězdárny přesunuje na letní tábory a různá astronomická soustředění.

Mimo jiné obsahuje programový sortiment hvězdárny velmi zajímavé audiovizuální pořady, zajímavé experimenty a program pro objednané skupiny různých věkových kategorií. Veškeré informace naleznete na webu www.astropardubice.cz.

Na Hvězdárně barona Artura Krause se nachází automatizovaný zrcadlový dalekohled o průměru 0,45 m. Je to jeden z největších dalekohledů v České republice určený pro popularizaci astronomie a pozorování pro veřejnost. **Přijďte se podívat! Těšíme se na Vaši návštěvu.**

Připravované přednášky a akce pro veřejnost

- **Celý březen** – Akce „*Messierův měsíc*“. Po celý březen budete moci na hvězdárně spatřit objekty vzdáleného vesmíru známé pro své zařazení v legendárním katalogu francouzského astronoma Charlese Messiera.
- **Od 13. března do 5. dubna** – Akce „*Kometa PanSTARRS na obzoru*“. Pozorování komety PanSTARRS, **výjimečně po dohodě i v sobotu!** Další informace poskytneme telefonicky.
- **Pátek 29. března od 19 hodin** – Přednáška „*Ženy v kosmu*“. Přednášející *Milan Halousek* z České kosmické kanceláře (a člen Astronomické společnosti Pardubice) nás provede kosmonautickými úspěchy zástupců něžného pohlaví.
- **Pátek 26. dubna od 19 hodin** – Přednáška „*Nová strategie pilotovaných letů k planetám a k Marsu*“. Přednášející a vzácný host *Ivo Míček*, předseda Společnosti pro meziplanetární hmotu, s námi nahlédne (nejen) do plánů dobytí Marsu.
- **Celý květen** – Akce „*Kronos – pán času*“. Pozorování planety Saturn v otevíracích dobách hvězdárny. Planeta nabízí po letech nevídaný pohled na své prstence.
- **Pátek 24. května od 19 hodin** – Přednáška „*Sedm perel astronomie*“. Přednášející *Petr Horálek* z Hvězdárny v Úpici (a člen Astronomické společnosti Pardubice) nás provede nejkrásnějšími nebeskými úkazy, jaké může člověk spatřit.

Mapa noční oblohy

HVĚZDÁRNA JE NA JAŘE OTEVŘENA:

BŘEZEN	STŘEDA, ČTVRTEK, PÁTEK	19:00 – 21:00
DUBEN	STŘEDA, ČTVRTEK, PÁTEK	20:00 – 22:00
KVĚTEN	STŘEDA, ČTVRTEK, PÁTEK	20:00 – 22:00

POZOROVÁNÍ POUZE ZA JASNÉHO POČASÍ, JINAK NÁHRADNÍ PROGRAM.

VSTUPNÉ: DOSPĚLÍ **30 Kč**, DĚTI (DO 15 LET) **15 Kč**

Objednávky pro organizované kolektivy i jednotlivce mimo uvedený čas zasílejte vedoucímu pracovníkovi Hvězdárny barona Artura Krause, panu *Petru Komárkovi*.

e-mail: info@astropardubice.cz, telefon: 603 165 366, 466 310 563

Další informace naleznete na:

www.astropardubice.cz